

Pohde

Pohjois-Pohjanmaan
hyvinvointialue

Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen kotikuntoutuksen asiakasmaksut

Aluevaltuusto 22.4.2024

Arja Heikkinen, Miia Kekarainen, Sanna Tölli

Kotikuntoutuksen asiakasmaksujen kokonaisuuden valmistelu

- Pohteen järjestämissuunnitelma: ”Kotikuntoutuksen arviointijaksot toteutamme ennen säännöllisen kotihoidon aloitusta, mikä lisää kotona itsenäisesti asuvien ilman säännöllisiä palveluja tarvitsevien määrää.”
- **Kotikuntoutusta järjestetään sosiaalihuoltolain (1301/2014) 19 a §:n mukaisesti osana kotihoitoa.**
- Tulevaisuuslautakunta on päättänyt 15.2.2023 § 10 sosiaalihuoltolain mukaisten kotihoidon palvelujen myöntämisen perusteet 1.3.2023 alkaen, aluevaltuusto on hyväksynyt 17.4.2023 § 61 sosiaalihuoltolain mukaisten kotihoidon asiakasmaksujen yhdenmukaistamisen.
- Kotikuntoutuksen myöntämisen perusteet on hyväksytty tulevaisuuslautakunnassa 17.1.2024 § 7
- Kotikuntoutuksen asiakasmaksut tulevaisuuslautakunta 17.1.2024 § 8, aluehallitus 30.1.2024 § 42, aluevaltuusto 19.2.2024 § 8, tulevaisuuslautakunta 27.3.2024 § 47, aluehallitus 16.4.2024
- Kotikuntoutuksen asiakasmaksun uudelleen valmistelu on tehty yhteistyössä toimialueen kanssa. Toimialuejohtajan nimeämät asiantuntijat, edustus ikäihmisten ja kuntoutuksen toimialueelta.

Kotikuntoutus

- Asiakkaan arjen selviytyminen ja toimintakyky on heikentynyt tai on vaarassa heikentyä.
- Tavoitteena on mahdollisimman itsenäinen ja turvallinen arki omassa elinympäristössä.
- Toteutetaan **ennaltaehkäisevänä, arvioivana ja tehostettuna jaksona** asiakkaan yksilöllisen tarpeen mukaan.
- Ohjautuminen kotikuntoutusjaksolle keskitetystä palveluohjauksesta.
- Määräaikaista, pituus määritellään asiakkaan tarpeen mukaan.
- Perustuu yksilölliseen suunnitelmaan, joka on laadittu yhteistyössä asiakkaan, omaisten ja läheisten kanssa.
- Jaksolla arvioidaan tuen ja avun tarve, selvitetään apuväline- ja kodinmuutostyötarve.
- Toteutetaan moniammatillisena (mm. lähihoitaja, sairaanhoitaja, toimintaterapeutti, fysioterapeutti) yhteistyönä.
- Asiakkaalle tehdään seurantaan yhden, kolmen ja kuuden kuukauden kuluessa kotikuntoutusjakson päättymisen jälkeen.

Kotikuntoutuksen myöntämisen perusteet

Ennaltaehkäisevä kotikuntoutusjakso

- Asiakkaalla ei ole säännöllisen kotihoidon palveluiden tarvetta, mutta asiakkaalla on riski joutua säännöllisten palveluiden piiriin.
- Asiakkaalla on tuen tarvetta itsenäiseen suoriutumiseen kotona ja/tai kodin ulkopuolisiin toimintoihin osallistumisessa eikä pelkkä ohjaus ja neuvonta ole riittävää.

Arvioiva kotikuntoutusjakso

- Asiakkaan toimintakyky on heikentynyt siten, että asiakas tarvitsee säännöllistä henkilökohtaista tukea ja apua kotona asumisen tueksi.
- Arvioiva kuntoutusjakso toteutetaan ennen säännöllisten kotihoidon palveluiden myöntämistä.

Tehostettu kotikuntoutusjakso

- Säännöllisen kotihoidon palvelun piirissä oleville asiakkaille.
- Asiakkaille tehdään moniammatillisen tiimin arviointi ennen tehostetun kotikuntoutusjakson myöntämistä.
- Säännöllisen kotihoidon asiakkaalle, jonka toimintakyky on merkittävästi heikentynyt tai on riski heikentymiselle, asiakkaan tuen ja avun tarve on kasvanut tai on riski suurentumiselle.
- Asiakkaille ennen ympärivuorokautisen palveluasumisen myöntämistä.

Kotikuntoutuksen palveluiden sisältö

Ennaltaehkäisevä kotikuntoutusjakso

- Asiakkaalla eivät täyty säännöllisen kotihoidon myöntämisen perusteet, mutta asiakkaalla on tuen tarvetta kodin ulkopuolisiin toimintoihin eikä pelkkä ohjaus ja neuvonta ole riittävää.
- Jakso voi kestää 1 päivää - 8 viikkoa, käyntimäärät vaihtelevat. Yleensä alle 10 käyntikertaa.
- **Pilotin ja seurannan mukaan: keskiarvo: 2,7 käyntiä jaksolla, käyntiaika 1-2 h, jakson pituus noin kaksi viikkoa**
- Seurantatapaaminen tai yhteydenotto tehdään asiakkaan tarpeen mukaan.
- Asiakkaan toimintakykyä edistetään neuvonnalla ja ohjauksella.
- Tavoitteena voi olla esimerkiksi itsenäinen kaupassa käynti, monipuolisen ravinnon valmistaminen tai sosiaalisen verkoston vahvistaminen.

Arvioiva kotikuntoutusjakso

- Jakso kestää asiakkaan palvelutarpeen mukaan 1–8 viikkoa
- **Seurannan mukaan: keskiarvo: 2krt/vrk, käyntiaika 30 min/kerta, jakson pituus 13 vrk**
- Jakso toteutetaan moniammatillisella yhteistyöllä asiakkaan voimavaroja edistävillä menetelmillä.
- Jakson aikana asiakkaan toimintakykyä, tuen, avun ja palveluiden tarvetta arvioidaan moniammatillisesti hyödyntäen Rai-arvion kuntoutuksen osittaisarviointia ja muita mittareita.
- Moniammatillinen arviointi jakson alussa ja lopussa ja 1–3 seurantakäyntiä/seurantapuhelua asiakkaan tarpeen mukaan.
- Jakson tavoitteena on asiakkaan mahdollisimman itsenäisen ja turvallisen kotona asumisen tukeminen. Esimerkiksi itsenäinen ruuan valmistaminen/lämmittäminen tai pukeutuminen/peseytyminen, lääkehoidon toteutumisen varmistaminen.

Tehostettu kotikuntoutusjakso

- Tehostettu kotikuntoutusjakso kestää 1–8 viikkoa.
- Jakso arvioidaan ja suunnitellaan moniammatillisena yhteistyönä.
- Jakso toteutetaan pääasiallisesti kuntouttavan hoitotyön keinoin.
- Moniammatillinen arviointi tehdään jakson alussa ja lopussa, tarvittaessa seurantakäyntejä.
- Arvioidaan ja edistetään asiakkaan toimintakykyä kuntoutumista edistävän hoitotyön keinoin moniammatillisella yhteistyöllä.
- Arvioidaan asiakkaan säännöllisen kotihoidon palvelujen tarvetta ja riittävyttä kotona asumisen tueksi, sekä mahdollisen ympärivuorokautisen palveluasumisen tarvetta.
- Tavoitteena edistää asiakkaan toimintakykyä ja mahdollistaa kotona asuminen.

Asiakasmaksut

Asiakasmaksun lainsäädännölliset perusteet

- Kotikuntoutuksen asiakasmaksut määräytyvät sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuasetuksen 3 § (kotiin annettavat palvelut) ja asiakasmaksulain 10 e § (jatkuvasta ja säännöllisestä kotona annettavasta palvelusta perittävä maksu) sekä 10 h § (asumista tukevat palvelut) mukaisesti.
- Säännöllisen kotihoidon asiakkaiden kotikuntoutuksen asiakasmaksu sisältyy säännöllisen kotihoidon tulosidonnaiseen asiakasmaksuun. Säännöllisen kotihoidon asiakkaiden asiakasmaksu määräytyy palvelutuntien määrän, asiakkaan maksukyvyn ja perheeseen mukaan. Heidän kohdallaan kotikuntoutus lisää palvelutuntien määrää.
- Kotikuntoutuksen asiakasmaksu ei kerrytä maksukattoa, koska kotikuntoutusta järjestetään sosiaalihuoltolain 19 a §:n mukaisesti osana kotihoitoa.
- Asiakasmaksuun voi hakea asiakasmaksun perimättä jättämistä tai alentamista asiakasmaksulain 11 §:n ja Pohteen soveltamisohjeen mukaisesti.
- Kotikuntoutuksen asiakasmaksu tarkistetaan tarvittaessa vuosittain.

Aluevaltuustolle päätettäväksi kotikuntoutuksen asiakasmaksut 1.6.2024 alkaen uusien asiakkaiden osalta

- **Ennaltaehkäisevä kotikuntoutusjakso**
 - 13,40 €/käyntikerta, laskutetaan enintään kaksi käyntikertaa viikossa.
 - Maksu sisältää seurantakäynnin tai –puhelun.
- **Arvioiva kotikuntoutusjakso**
 - 40,20 €/viikkomaksu, riippumatta käyntimääristä viikossa.
 - Maksu sisältää seurantakäynnin tai –puhelun.
- **Tehostettu kotikuntoutusjakso**
 - Asiakkaat ovat säännöllisen kotihoidon asiakkuudessa. Kotikuntoutus lisää palvelutuntien määrää.
 - Asiaksmaksu sisältyy säännöllisen kotihoidon tulosidonnaiseen asiakasmaksuun.
 - Säännöllisen kotihoidon tulosidonnainen asiakasmaksu, aluevaltuuston päätös 17.4.2023 § 61

Asiakasmaksut tarkistetaan vuosittain. Asiaksmaksu ei kerrytä maksukattoa.

Asiaksmaksuun voi hakea asiakasmaksun perimättä jättämistä ja alentamista asiakasmaksulain ja Pohteen soveltamisohjeen mukaisesti.